

Вучић има озбиљан разлог за превремене изборе

Премијерово прегнуће састоји се у томе да стварне разлоге за превремене изборе прикрије и замени их наводно демократским

Аутор: Слободан Самарџићчетвртак, 21.01.2016. у 08:15

Превремене изборе премијер Владе Србије почео је да најављује негде пред крај августа прошле године, када је прихватио четири нова споразума с представницима косметских Албанаца. Од тада је у више наврата збуњивао српску јавност причом о новим изборима, остављајући утисак човека који не зна шта хоће. Последњих десетак дана ова инаџијска претња све више је давала утисак озбиљне намере, да би се и обистинила прошлог викенда. На први поглед, све делује добро са становишта власти. Стабилна коалициона већина са доминантним СНС-ом, који и сам има апсолутну већину у Скупштини. Влада, самозалубљена у своје успехе који имају епохално-историјски карактер. Парламентарна опозиција, која се у десетак најважнијих државних питања слаже са владом, а опозициону улогу своди на жестоку антивладину реторику у вези са мање важним питањима. Ванпарламентарна опозиција безидејна и раздробљена. Ласкаве похвале премијеру и нешто мање влади, нештедимице изрицане на политичком западу. Лојални медији, јавни и још више приватни. Отворена поглавља за преговоре у вези са приступањем ЕУ. Наступајући редовни избори за локалне и покрајинске органе власти као прилика да се опозиционе неравнине на мапи Србије поравнају по рецепту доскорашњих успеха итд. Када се погледају премијерови разлози за превремене изборе, добија се утисак да човек има идеал политичке савршености, највише на подручју изградње демократије. Он жртвује пола мандата само да би дао шансу опозицији да покаже шта уме и може; да би преиспитао критичке ставове јавности и становништва у погледу извршених реформи; да би још више хомогенизовао редове своје странке у вођењу текуће политике; да би извео на чистац колебљиве министре у стварима реформског пута и сл. Ако се ишта чини први пут не само у српској него и у светској новијој историји, онда је то расписивање ванредних избора у овим условима и због ових разлога. Ипак, неће бити да је тако. Вучић није политички перфекциониста, а још је мање политички утописта. То не приличи једном политичком професионалцу, који се, штавише, целог радног века само бавио политиком. Његово полугодишње поигравање са ванредним изборима има и те како озбиљне разлоге. Али, његово прегнуће састоји се у томе да ове стварне разлоге прикрије и замени их овим наводно демократским. Све у свему, тајна два Вучићева „успешна“ полумандата садржана је у изванредној подршци Запада. Кључ те подршке налази се у његовој бескомпромисној политици предавања Косова и Метохије тамошњим Албанцима. То је процес који има своје фазе. Неке од њих завршила је влада Бориса Тадића, неке влада Ивице Дачића, а најважније фазе прешла је постојећа влада Александра Вучића. Али, тај пут има и свој јасан циљ – коначно правно признање Косова у виду потписивања „правно обавезујућег документа о

свеобухватној нормализацији односа Србије и Косова“. Тај циљ је прихватила претходна влада у Преговарачком оквиру за приступање ЕУ (тачка 23), али његову реализацију треба да обави садашња.

У Преговарачком оквиру, додуше, стоји да потписивање правно обавезујућег документа треба да се обави „до краја приступних преговора са Србијом“. То је и претходној и садашњој влади остављало прилику за опуштање, будући да се у најидеалнијој пројекцији крај тих преговора не види пре 2020. године. Али, ЕУ то очигледно неће допустити, што је показала отворивши преговоре баш са поглављем 35 о Косову. Док се ово поглавље не реши, нема других поглавља, тако да овај посао треба завршити што пре, још за мандата ове владе.

Основни проблем А. Вучића није да ли то да уради, већ како да реши питање историјске одговорности за такав чин. При томе му не пада напамет да одговорност преузме сам као особа на премијерском месту. Он признање Косова може само технички да потпише, а одговорност за то пребациће некоме другом. С обзиром на историјски значај питања, најбоље је да то буде сам народ. Нека он одлучи уместо премијера. Али, то није могуће преко референдума, када се зна да је стандардно више од 60 одсто испитаника против пута у ЕУ ако за то треба предати Косово.

Остају избори, који ће се расписати из наведених перфекционистичких разлога, а стварна сврха им је да се намакне нова легитимност за још одлучнију реформску политику владе. Када се у име даљих реформи потпише „правно обавезујући документ“, биће то одлука „народа“ који је управо потврдио мандат премијера, а не одлука самог премијера. Јер, зашто да не, да се он сам пита, он то сигурно не би учинио. Овако, он само спроводи вољу народа.

Као политички професионалац у најгорем смислу речи, Вучић је још пре пола године вешто убацио изборни црв у ионако црвљиво јавно мњење Србије. Тај црв је стрпљиво бушио лево-десно, горе-доле, своју рупу до циља. На циљ је стигао некако у време када је амбасадор Кирби рекао да Србија не треба да се опире пријему Косова у УН. То је за Вучића био знак да више нема одуговлачења. Одлучио је да се крене у превремене изборе. Имао је заиста озбиљан разлог.